

iş sağlığı ve güvenliği

İLK YARDIM-2

2

ünite başlıkları

Kafatası Ve Omurga Yaralanmaları

Donmalar

Yara Çeşitleri

Yanıklar

Bayılma Ve Koma

Boğulmalarda İlk Yardım

Kırık, Çıkık Ve Burkulmalar

Zehirlenmeler

Yaralanmalar

Yaralanmalar

Yara Nedir?

Bir travma sonucu deri, deri altı dokular, ya da mukoza bütünlüğünün bozulmasıdır. Aynı zamanda kan damarları, adale, sinir vb. yapılar etkilenebilir. Enfeksiyon riski vardır.

Yara Çeşitleri

Kesik yaralar:

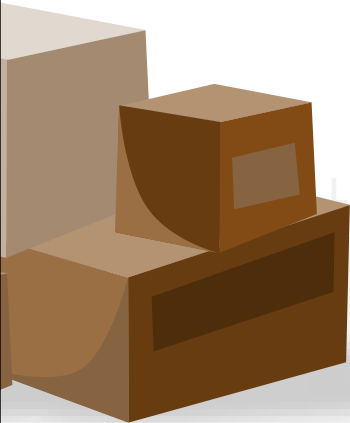
- Bıçak, çakı, cam vb. kesici aletlerle oluşur.
- Basit yaralardır.
- Genelde dış kanama gözlenir

Parçalı yaralar:

- Çekme etkisi ile oluşur,
- Tüm dokular zarar görür.

Ezikli yaralar:

- Şiddetli çarpma ile oluşur.
- Yara kenarları eziktir.
- Doku zedelenmesi, hassasiyet vardır.
- Fazla kanama olmaz.

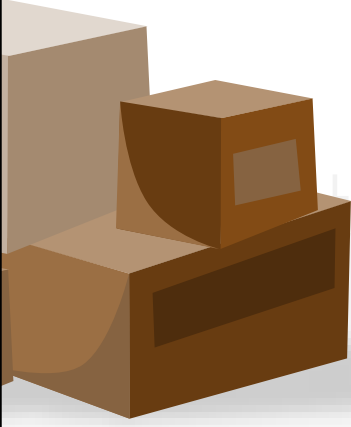
Yara eřitleri

Delici yaralar:

- Sivri aletlerle oluşur,
- İçerideki doku ve organlarda zarar gorebilir,
- Tetanos tehlikesi vardır.

Enfekte (kirli) yaralar:

- Gecikmiř yaralar (6 saatten fazla),
- Ayrılmiř yaralar,
- Kirli ve derin yaralar,
- Silah yaraları,
- Isırma ve sokma ile oluşan yaralardır.

Yara eřitleri

Yaralanmalar

9

ilk yardım

1

Yaşam bulguları değerlendirilir,

2

Yara; oluş şekli, süresi, yabancı cisim, kanama yönünden değerlendirilir

3

Kanama durdurulur.

4

Yaranın üzeri kapatılır.

5

Tıbbi yardım sağlanır.

6

Tetanos açısından uyarılır.

Yaralanmalar

10

CİDDİ YARALANMALARDA İLK YARDIM

1

Saplanan cisim asla çıkarılmaz!!!

2

Kanama varsa durdurulur,

3

Yara içi kurcalanmaz,

4

Yara temiz bir bezle örtülür

5

Yara üzerine bandaj uygulanır ve

1-1-2 aranır.

Yaralanmalar

Delici Göğüs Yaralanmaları

Belirtileri

- Yoğun ağrı,
- Solunum zorluğu,
- Morarma,
- Kan tükürme,
- Yarada nefes alıyor görüntüsü OLUŞUR!

Yaralanmalar

Delici Göğüs Yaralanmaları

İlk yardım

- Bilinç kontrolü yapılır,
- Yaşam bulguları değerlendirilir,
- Yara, üzerine plastik poşet, naylon vb. sarılmış bir bezle kapatılır,
- Kapatılan malzemenin bir ucu açık bırakılır,
- Batan cisim varsa etrafı desteklenerek tespit edilir,
- Bilinç açık ise h/y YARI OTURUR pozisyonunda oturtulur,
- Ağızdan hiçbir şey verilmez,
- Şok önlemleri alınır,
- Yaşam bulguları sık sık kontrol edilir,
- Tıbbi yardım istenir (1-1-2).

Yaralanmalar

Delici Karın Yaralanmaları

Belirtiler

- Organlar zarar görür,
- İç ve dış kanamaya bağlı şok gelişebilir,
- Karın tahta gibi sert ve çok ağrılı ise durum ciddidir
- Bağırsaklar dışarı çıkabilir.

Delici Karın Yaralanmalarında İlk Yardım

● Bilinç kontrolü yapılır

● Yaşam belirtileri kontrol edilir,

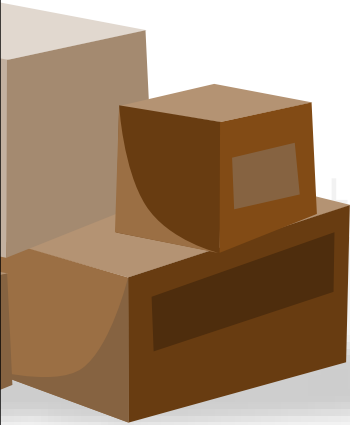
● Dışarı çıkan organlar içeri sokulmaz, nemli, temiz bir bezle örtülür

● Bilinç yerindeyse, kesik vücudun enine ise bacaklar karına doğru bükülerek, kesik vücudun boyuna ise yaralı bacaklar düz uzatılmış şekilde sırt üstü yatırılır

● Ağızdan yiyecek ve içecek verilmez

● Yaşam bulguları düzenli olarak izlenir,

● Acil tıbbi yardım istenir

Yaralanmalar

Kafatası Ve Omurga Yaralanmaları

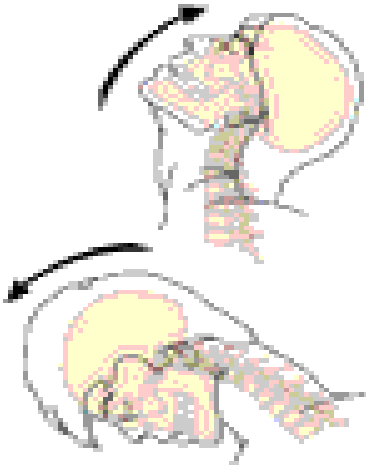
- Trafik kazalarında ölümlerin %80'i kafatası yaralanmaları sonucu olmaktadır.
- Darbenin şiddetine bağlı olarak kafatası yaralanmalarında; beyin hasarı olabilir, beyin zedelenmesinden şüphelenilir !

Nedenleri

- Yüksek yerden düşme,
- Baş ve gövde yaranması,
- Otomobil yada motosiklet kazaları,
- Spor ve iş kazaları,
- Enkaz yada yıkıntı altında kalma

Yaralanmalar

Kafatası Ve Omurga Yaralanmaları

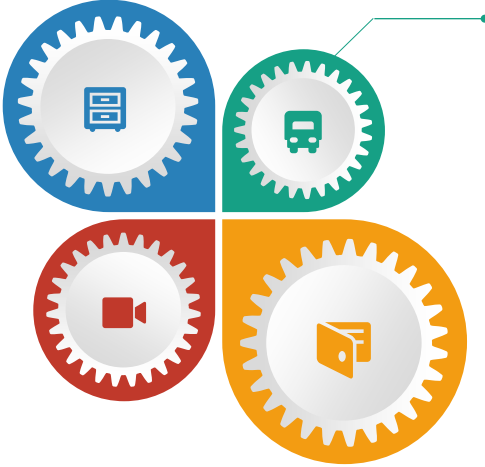

Belirtiler

- Bilinç düzeyinde değişimler,
- Hafıza değişiklikleri yada hafıza kaybı,
- Başta, boyunda ve sırtta şiddetli ağrı,
- Elde ve parmaklarda karıncalanma yada his kaybı,
- Vücudun herhangi bir yerinde tam yada kısmi hareket kaybı.
- Başta yada omurgada şekil bozukluğu,
- Burun ve kulaktan beyin omurilik sıvısı ve kan gelmesi,
- Baş, boyun ve sırtta dış kanama,
- Sarsıntı,
- Denge kaybı,
- Kulak ve göz çevresinde morluk.

Kafatası ve Omurga Yaralanmaları

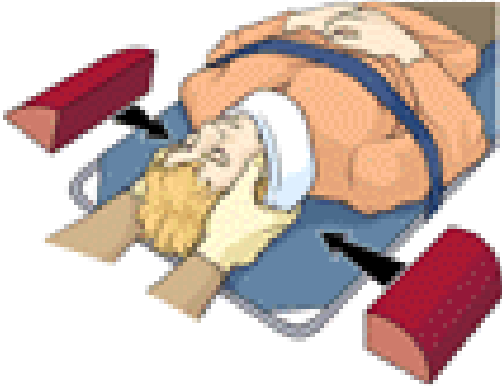
İlk yardım

- Bilinç kontrolü yapılır.
- Yaşam bulguları değerlendirilir.
- Hemen acil tıbbi yardım istenir (112).
- Bilinci açıksa hareket etmemesi sağlanır.
- Herhangi bir tehlike söz konusu ise ayaklarından tutularak düz pozisyonda sürüklenme yöntemi ile taşınarak daha güvenli bir yere alınır.
- Baş - boyun - gövde eksenini düz tutulur.
- Yaralının taşınma ve sevki sırasında sarsıntıya maruz kalmamasına dikkat edilmelidir.
- Kaza nedeni ve yaralı hakkındaki bilgiler kaydedilmeli ve gelen Acil Yardım ekibine bildirilmelidir.
- Hasta / yaralı asla yalnız bırakılmamalıdır

Kafatası ve Omurga Yaralanmaları

TAŞIMA emniyetli şekilde yapılmalıdır!

Yanıklar

Yanıklar

Yanık Çeşitleri

Isı (alev,sıcak nesne) nedenli yanıklar,

Elektrik çarpması sonucu oluşan yanıklar,

Işın ile oluşan yanıklar,

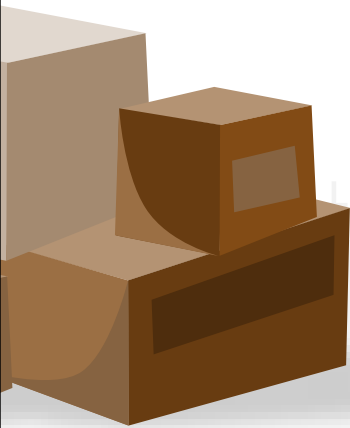
Sürtünme ile oluşan yanıklar,

Donma sonucu oluşan yanıklar

Kimyasal madde teması ile oluşan yanıklar

Yanıklar

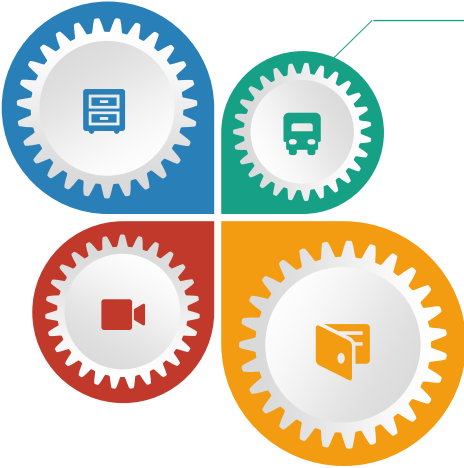
Yanığın Ciddiyetini
Belirleyen Faktörler

- Derinlik
- Yanan bölge
- Yanığın etkilediği alan
- Enfeksiyon riski
- Yaş
- Solunum yolunun gördüğü zarar
- Yaralının önceden var olan hastalık hikayesi

Yanık Dereceleri

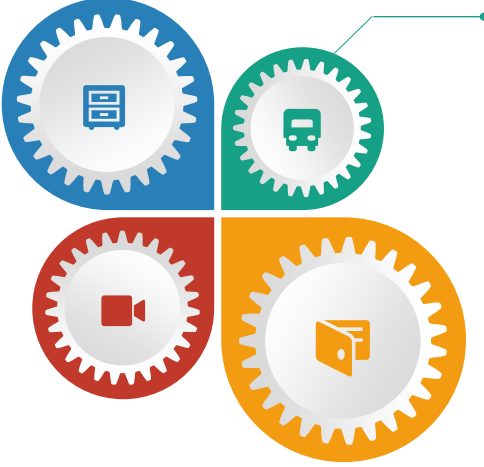
I.Derece yanıklar

- Deri yüzeyinde kızarıklık (pembe, kırmızı)
- Ağrı, hassasiyet
- Yanık bölgede ödem, hafif şişlik
- Genelde 48 saatlik süreç içinde iyileşir

Yanık Dereceleri

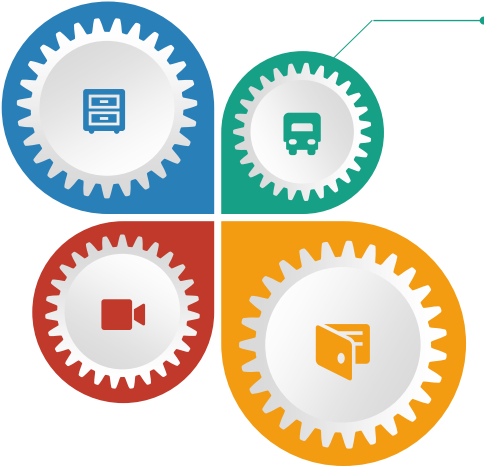
II. Derece yanıklar

- Derinin 1. ve 2. tabakasında kızarıklık
- Yoğun ağrı, hassasiyet
- En belirgin olarak deri yüzeyinde içi su dolu kabarcıklar (bül)
- Derinin kendini yenilemesiyle iyileşir

Yanık Dereceleri

III. Derece yanıklar

- Derinin tüm tabakaları etkilenir.
- Kaslar, sinirler, damarlar üzerinde etkilidir.
- Beyaz kuru yaradan, siyah renge kadar aşamaları vardır.
- Ağrısızdır, çünkü bütün sinirlerde zarar görmüştür.

Yanık Dereceleri

Isı İle Oluşan Yanıklarda İlk Yardım

1

Kişi hala yanıyorsa, paniğe engel olunur, koşması engellenir

2

Yaralının üzeri battaniye vb. ile kapatılır ve yuvarlanması sağlanır.

3

Bilinç ve solunum değerlendirilir

4

En az 20 dakika, az basınçlı su ile soğutulur.

5

Giysiler, yüzük, bilezik vb. çıkarılır.

6

Yanan bölge mümkünse sabunlu su ile temizlenir.

Isı İle Oluşan Yanıklarda İlk Yardım

1

Su kabarcıkları patlatılmaz.

2

Yanığın üzeri temiz bezle örtülür, hava ile teması kesilir.

3

Şoktan korumak için üzeri battaniye ile örtülür.

4

Yaralının bilinci açıksa sıvı kaybını engellemek için ağızdan sıvı verilir

5

Acil tıbbi yardım istenir(1-1-2).

Kimyasal Yanıklarda İlk Yardım

- Soğukkanlı ve sakin olunmalıdır.
- Yaralıya temas edilmeden hemen elektrik akımı kesilir.
- Elektrik akımı kesilemiyorsa elektrik geçirmeyen nesne ile yaralının elektrikle teması kesilir.
- Bilinç ve solunum kontrolü yapılır.
- Yaralı gereksiz yere hareket ettirilmez.
- Yanan bölge yumuşak ve temiz bezle örtülür.
- Acil tıbbi yardım istenir.

Elektrik Yanıklarında İlk Yardım

- Kimyasal maddenin en kısa sürede deriyle teması kesilir.
- Kimyasal madde dökülmüş elbiseler çıkarılır.
- Etkilenen bölge suyla, en az 20-25 dk. yumuşak şekilde yıkanır.
- Şoktan korumak için yaralı battaniye ile örtülür.
- Acil tıbbi yardım çağrılır

Sıcak Çarpması Belirtileri

Belirtileri

- Adale krampları,
- Güçsüzlük, yorgunluk,
- Baş dönmesi,
- Solgun fakat sıcak deri,
- Bol terleme,
- Hızlı nabız,
- Mide krampları, kusma, bulantı
- Davranış bozukluğu,
- Bilinç kaybı, hayal görme.

SICAK ÇARPMASINDA İLK YARDIM

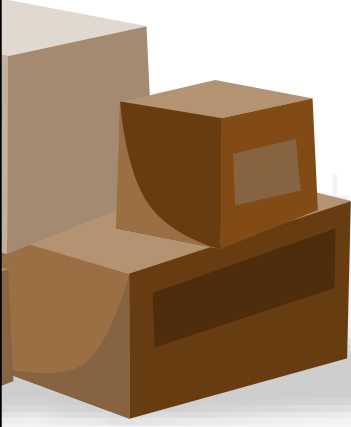
- Hasta serin ve havadar bir yere alınır.
- Giysiler çıkarılır.
- Sırt üstü yatırılır, bacaklar yükseltilir.
- Islak giysiler varsa çıkartılarak kuru giysiler giydirilir.
- Ilık su ile duş alması önerilir.
- Sıvı desteğini takviye etmek için maden suyu v.b içecekler verilir.

Donmalar

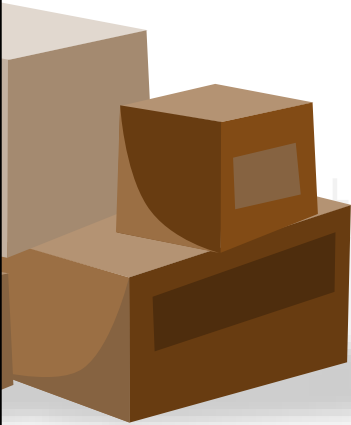
Aşırı soğuğa maruz kalan bölge dolaşımın bozulması nedeniyle yeterli kan gitmemesi, kanın pıhtılaşması ve dokuda hasar oluşmasıdır

Donmalarda İlk Yardım

- Yaralı kuytu ve sıcak ortama alınır, soğukla teması kesilir.
- Yaralının sakinleşmesine yardımcı olunur.
- Gereksiz yere hareket ettirilmez
- Üzerindeki giysiler değiştirilir.
- Sıcak doku teması ile kendiliğinden ısınması sağlanır, yumuşak malzeme ile sargı yapılır.

Donmalarda İlk Yardım

- Bilinci açık ise sıcak, şekerli sıvı verilir.
- Su kabarcıkları asla patlatılmaz
- Donan bölge asla ovulmaz,
- Acil tıbbi yardım istenir.

Kırık, Çıkık Ve Burkulmalar

Kırık Çeşitleri

Kırık

Kemik bütünlüğünün bozulmasıdır. Kırıklar, Darbe sonucu yada kendiliğinden oluşur.

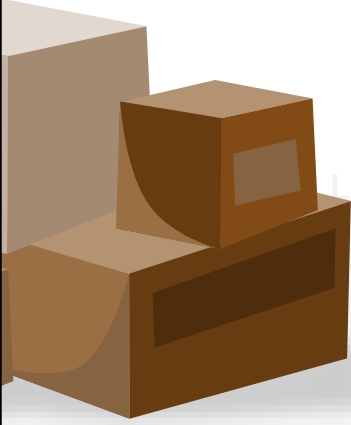
AÇIK KIRIK

KAPALI KIRIK

Kırık Çeşitleri

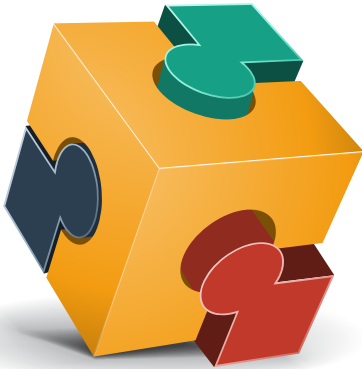

Kapalı kırık: Kemik bütünlüğü bozulmuştur. Ancak deri sağlamdır

Açık kırık: Deri bütünlüğü bozulmuştur. Kemik uçları dışarı çıkabilir, beraberinde kanama ve enfeksiyon riski taşırlar.

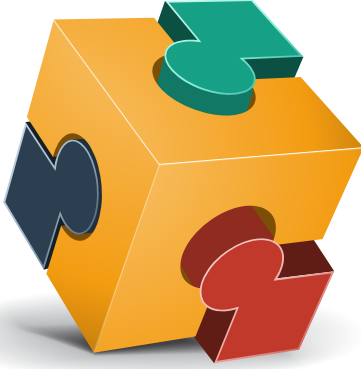
Parçalı kırık: Kemik birden fazla yerden kırılmıştır

Kırık Belirtileri

- Hareketle artan ağrı,
- Şekil bozukluğu, şişlik,
- Morarma, ödem,
- Hareket kaybı,
- Hareketlerde kısıtlama.

Kırıklarda İlk Yardım

- Yaşamı tehdit eden yaralanmalara öncelik verilmelidir.
- Yaralı gereksiz yere hareket ettirilmez. Kırık bölgenin hareketi doku harabiyetini artırır.
- Kırık yerine konulmaya çalışılmamalıdır.
- Kırık bölge karton, tahta gibi sert nesne ile tesbit edilmelidir
- Kol kırıklarında; ödem oluşacağından yüzük, saat gibi eşyalar çıkartılmalıdır.
- Açık kırıkta; öncelikle yara üzeri temizlenmeli, yumuşak bir bezle kapatılmalıdır.
- Kırık bölgede düzenli olarak nabız kontrol edilmelidir.
- Şoktan korumak için yaralı battaniye ile örtülmeli, vücut ısı korunmalıdır.
- Acil tıbbi yardım sağlanmalıdır.

Burkulma ve Çıkıklar

Eklem yüzeylerinin anlık birbirinden ayrılması BURKULMA, eklem yüzeyinin kalıcı olarak birbirinden ayrılması ÇIKIK'tır.

BELİRTİLERİ

- Ağrı,
- Kızarıklık,
- Şişlik,
- Hareket kaybı.

Burkulma ve ıkıklar

BELİRTİLERİ

- ıkık ise eklem bulunduğu şekilde tespit edilir.
- Düzenli olarak nabız, ısı kontrol edilir.
- ıkık yerine oturtulmaya çalışılmaz!!
- Yaralıya yiyecek ve içecek verilmez.
- Ağrıyı ve kanamayı azaltmak için soğuk uygulama yapılabilir.
- Gereksiz yere hareket ettirilmez.
- Acil tıbbi yardım sağlanır

Kırık-ıkık ve Burkulmalarda Tespit Uygulamaları Nasıl Yapılır?

Yaralı bölge sabit tutulmalı.

Yara varsa üzeri temiz bir bezle kapatılmalı

Yaralı bölge nasıl bulunduysa öyle tespit edilmeli

Tespit;kırık,çıkık, burkulmanın üstünde ve altında kalan eklemleri de içecek şekilde yapılmalıdır.

Kol ve Köprücük Kemiği Tespiti

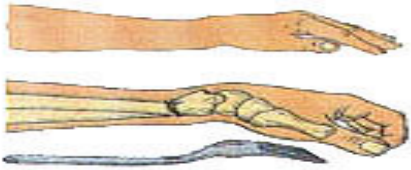
Pazı Kemiği Tespiti

Dirsek Kırığı Tespiti

Ön Kol Bilek Tespiti

Kalça Kemiği Tespiti

47

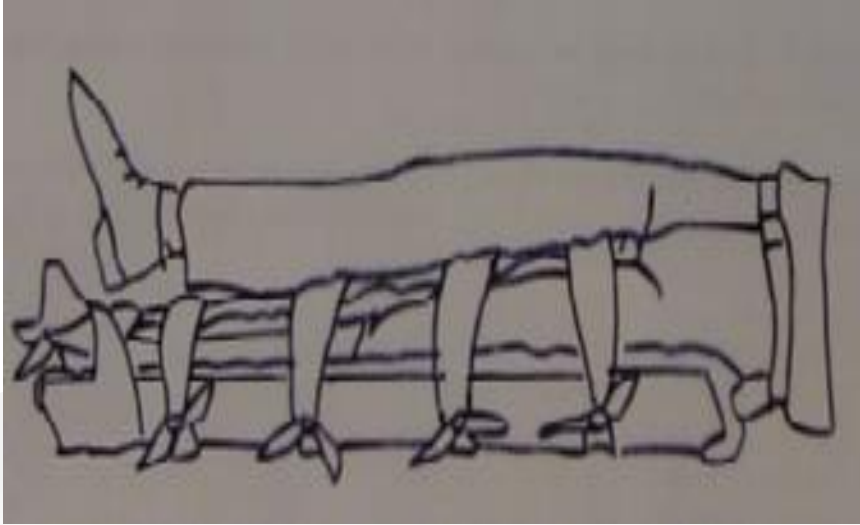
Diz Kapağı Tespiti

48

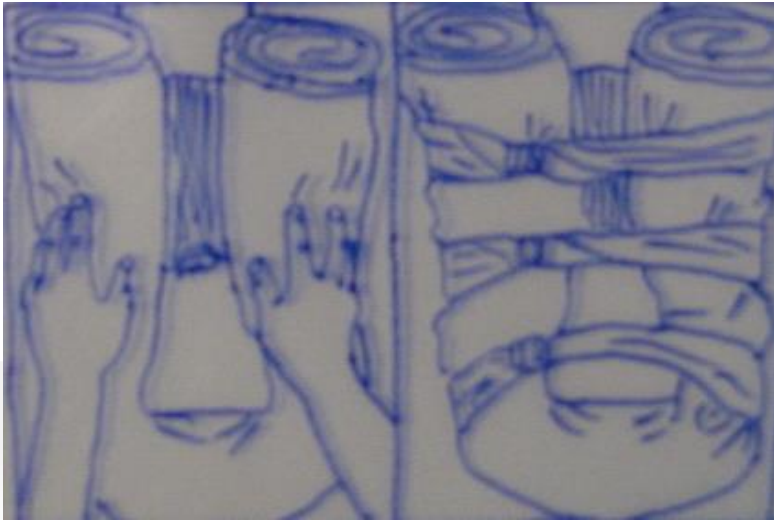
Kaval Kemiğinin Tespiti

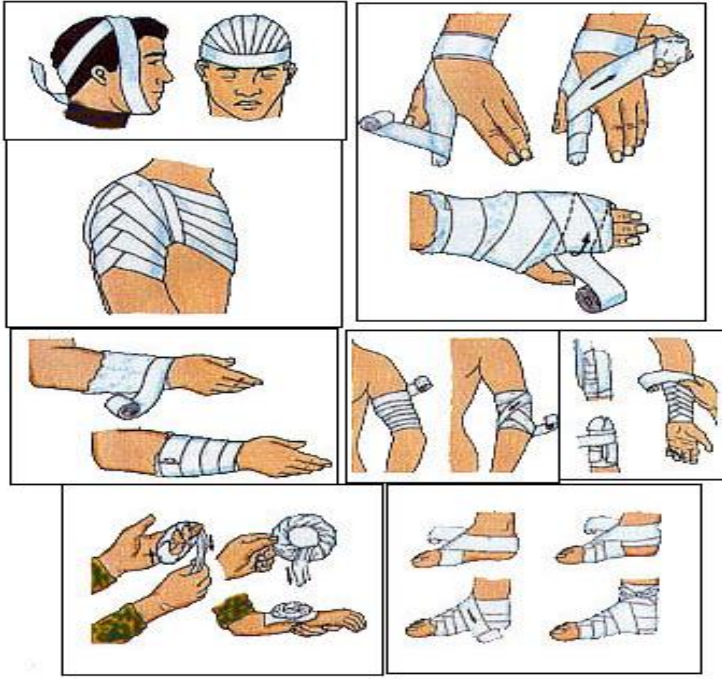
49

Bilek / Ayağın Tespiti

50

Yaraların Sarılması

Bayılma Ve Koma

Bayılma Ve Koma

BAYILMA:

Kısa süreli, yüzeysel ve geçici bilinç kaybıdır. Beyne giden kan akışının azalması sonucu oluşur.

KOMA:

Yutkunma,öksürük gibi reflekslerin ve dıştan gelen uyarılara karşı tepkinin azalması yada yok olması ile ortaya çıkan uzun süreli .

Bayılma Belirtileri

Bacaklarda uyuşma, bilinçte bulanıklık

Yüzde solgunluk

Üşüme, terleme

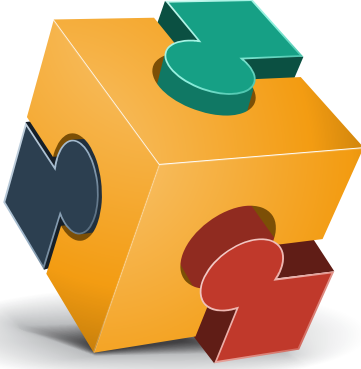
Hızlı ve zayıf nabız

Baş dönmesi, baygınlık, yere düşme

Bayılma

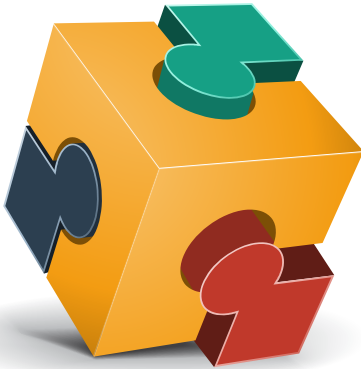
Eğer Kişi Bayıldıysa

- Etraftaki meraklılar uzaklaştırılır
- Sırt üstü yatırılarak, ayakları 30 cm kaldırılır
- Solunum yolu açıklığı kontrol edilir ve korunur
- Sıkran giysiler gevşetilir
- Kusma varsa yan pozisyonda tutulur

Bayılma

Bilinç Kapalı İse;

- Hasta/yaralının yaşam bulguları değerlendirilir
- H/y ya koma pozisyonu verilir
- Yardım çağrılır (112)
- Sık sık solunum kontrol edilir
- Yardım gelinceye kadar yanında beklenir

Koma Pozisyonu

BİLİNÇ DÜZEYİNİN BOZULMASI: İLK YARDIM

Bilincin kaybolması halinde

Yan Pozisiyonda yatırmak

Sara Krizi Belirtileri

- Hastada var olmayan koku alma, adale kasılması vb. ön haberci denilen belirtiler olur.
- Bazen hasta bağırır, şiddetli ve ani bir şekilde bilincini kaybederek yığılır.
- Yoğun ve genel adale kasılması görülür. 10-20 sn kadar nefesi kesilir.
- Dudaklarda ve yüzde morarma gözlenir.
- Ardından kısa ve genel adale kasılması, sesli nefes alma, aşırı tükürük salgılanması, altına kaçırma görülür.
- Hasta dilini ısırabilir başını yere çarpıp yaralayabilir.
- Aşırı kontrolsüz hareketler gözlenebilir.
- Son aşamada hasta uyanır, şaşkıncıdır, nerede olduğunu habersiz, uykulu hali vardır

Sara Krizinde İlk Yardım

59

- Olayla ilgili güvenlik önlemleri alınır.
- Kriz kendi sürecine bırakılır.
- Hasta bağlanmaya çalışılmamalıdır.
- Kilitlenmiş çene açılmaya çalışılmaz.
- Yabancı herhangi bir madde kullanılmaz (soğan, kolonya vb.).
- Kendini yaralamamasına dikkat edilir.
- Etraftaki zarar verebilecek malzemeler uzaklaştırılır.
- Sıkan giysiler gevşetilir.
- Kusma karşısında tetikte olunmalıdır.
- Düşme sonucu yaralanma varsa ilgilenilir.
- Tıbbi yardım istenir.

Kan Şekeri Düşüklüğü

Kan şekeri düşüklüğü nedir?

Herhangi bir nedene bağlı olarak vücutta kan şekeri eksildiği zaman ortaya çıkan durumdur.

Nedenleri

- Şeker hastalığına bağlı.
- Uzun süren egzersizler sonrası.
- Uzun süre aç kalma sonrası.
- Mide - bağırsak ameliyatı olmuş kişilerde yemek sonrası.

60

Kan Şekeri Düşüklüğü

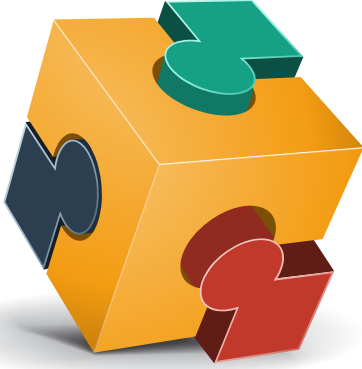
Belirtileri

Ani kan şekeri düşme;

Terleme, Hızlı nabız, Titreme, Yorgunluk, Bulantı, Aniden acıkma hissi..

Yavaş yavaş ve uzun sürede düşerse;

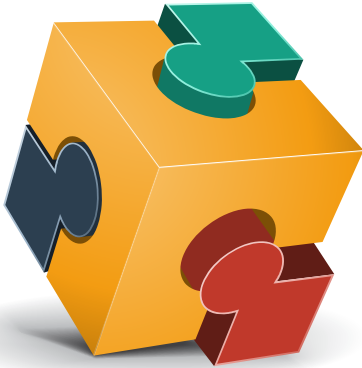
Baş ağrısı, Konuşma güçlüğü, Görme bozukluğu, Uyuşukluk, Kafa karışıklığı,Şuur kaybı...

Kan Şekeri Düşüklüğü

İlk Yardım

- Hastanın AB 'si değerlendirilir.
- **Bilinci yerindeyse;** şekerli su verilir.
- Belirtiler 15 - 20 dakikada geçmiyorsa sağlık kuruluşuna başvurulur.
- **Bilinci kapalı ise;** Koma Pozisyonu verilerek yardım çağrılır.
- Kan şekeri düşük yada yüksek olsa da 2 kesme şekerinin alınması hayat kurtarıcı olabilir.

Göğüste Kuwetli Ağrı

Belirtileri

- Sıkıntı, nefes darlığı, ağrı hissi.
- Terleme, mide bulantısı.
- Kravat bölgesinde ağrı.
- Bazen hazımsızlık ve kas ağrısı ile karıştırılabilir

Göğüste Kuwetli Ağrı

İlk Yardım

Hastanın yaşam bulguları kontrol edilir.

Hasta istirahata alınır.

Yarı oturur pozisyon verilir.

Sakinleştirilir.

Kullandığı ilaçları varsa almasına yardımcı olunur.

Yardım istenir (1-1-2).

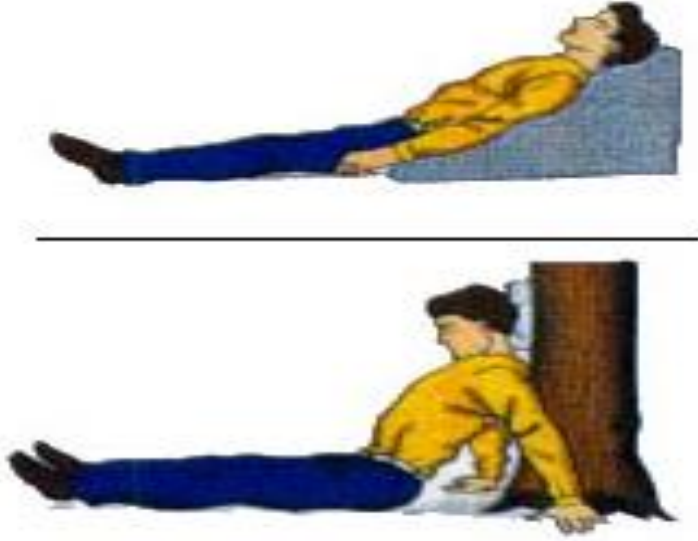

Yaşam bulguları izlenir.

Yarı Oturur Pozisyon

65

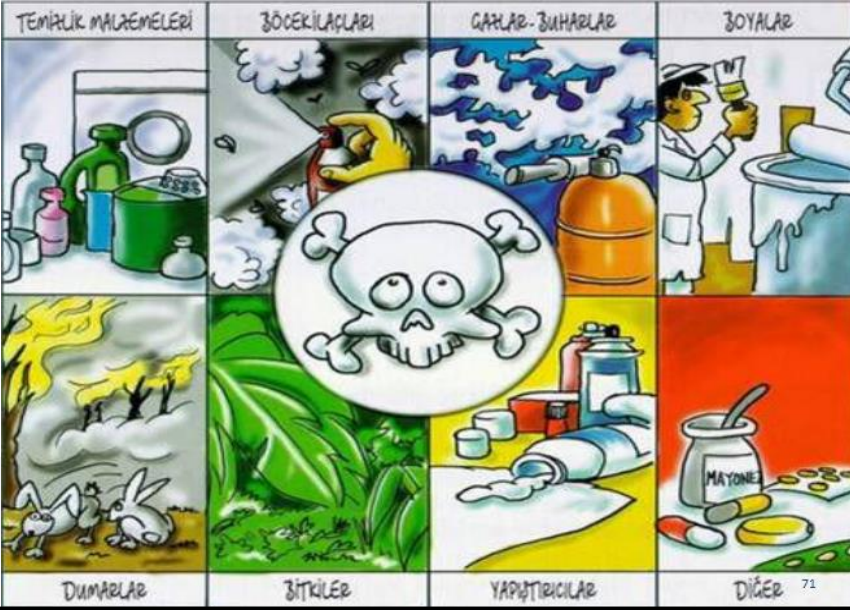
66

Zehirlenmeler

Zehirlenme Çeşitleri

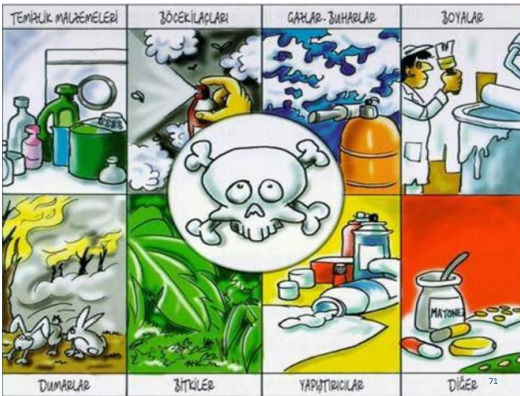
67

ZEHİR DANIŞMA
MERKEZİ
114

Zehirlenmelerde Genel İlk Yardım

68

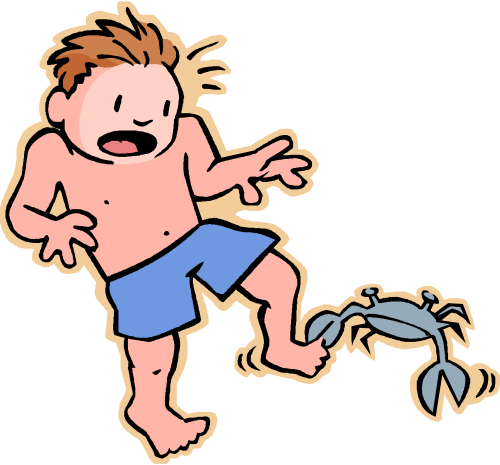
- Zehirlenmeye neden olan maddeyi uzaklaştırmak. (Zehirli madde vücuttan ne kadar çabuk uzaklaştırılırsa o kadar az miktarda emilir.)
- Hasta temiz havaya çıkarılır ya da cam, kapı vb. açılarak ortam havalandırılır.
- Ellerin zehirli madde ile teması önlenir.
- Zehir bulaşmış giysiler çıkarılır.
- Hayati fonksiyonların devamının sağlanması.
- En yakın sağlık kuruluşuna bildirmek (112).

HAYVAN ISIRMALARI VE BÖCEK SOKMALARI

Hayvan Isırmaları Böcek Sokmaları

Hayvan ısırmaları

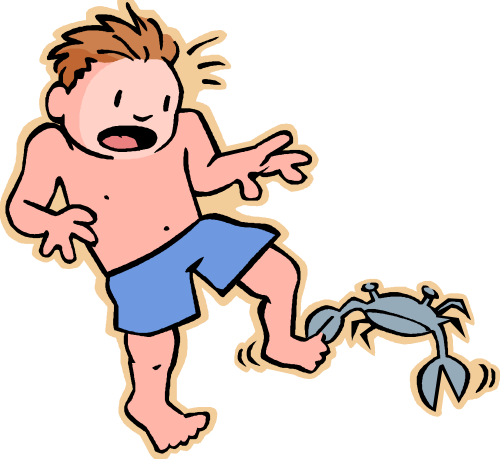

- Kedi köpek vb. hayvanların dişleri sivri ve keskindir.
- Ağzlarında ise daima mikrop vardır. Isırmaları halinde derindeki dokulara kadar mikropların ulaşmasını sağlarlar.
- Ayrıca birden fazla ısırmalarında ciddi yaralanmalara yol açabilirler.
- Hijyenik ortamlarda yaşamadığı için insan vücudunda var olmayan mikropları barındırır.

Hayvan Isırmaları Böcek Sokmaları

71

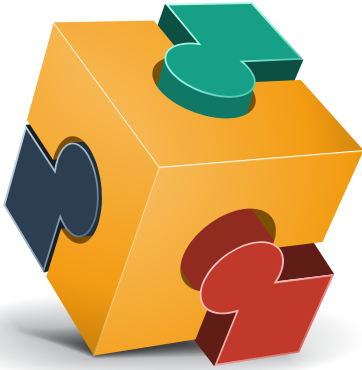

- **Hafif yarananma;** yara 5 dakika süreyle sabun ve soğuk suyla yıkanmalı, üzeri temiz bezle kapatılmalıdır.
- **Ciddi yarananma,** kanama; temiz bezle basınç uygulayarak kanama durdurulmalı, acil tıbbi yardım ve kuduz aşısı için 112 uyarılmalıdır

Arı Sokması

İlk Yardım

72

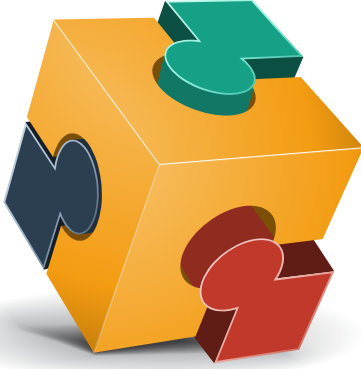
Belirtileri: Acı, şişme, kızarıklık

İlk yardım:

- Derinin üzerinde arının iğnesi görünüyorsa çıkarılır.
- Soğuk uygulama yapılır (buz, soğuk su). Amonyak kullanılmaz, deriyi yakar.
- Eğer ağızdan sokmuşsa, hemen buz emmesi sağlanır. Şişme nedenli solunum yolu tıkanıklığı olabilir.
- Ağız içi sokmalarında ve alerji hikayesi olanlar için çok acil tıbbi yardım istenir.

Akrep Sokması

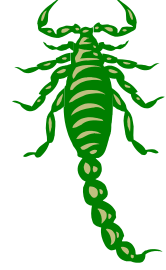

Belirtiler

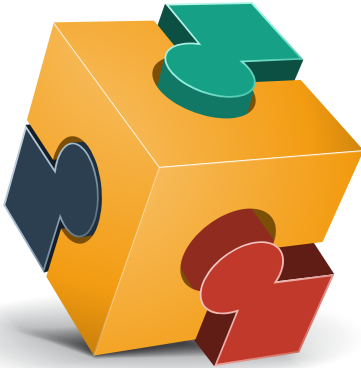
- Ağrı,
- Ödem,
- İltihaplanma, kızarıklık, morarma,
- Adale krampları, titreme ve karıncalanma,
- Huzursuzluk, havale.

İlk yardım

- Sokmanın olduğu bölge hareket ettirilmez!
- Yaralı yatar pozisyonda tutulur,
- Yaraya soğuk uygulama yapılır,
- Dolaşımı engellemeyecek şekilde bandaj uygulanır,
- Turnike uygulanmaz !!!
- Yara üzerine hiçbir girişim yapılmaz (kesilmez, emilmez vb.).

Yılan Sokması

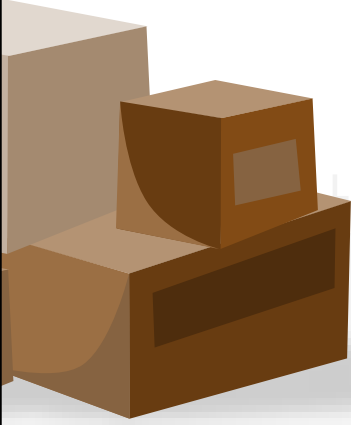

Lokal ve genel belirtiler

Bölgede morluk ve iltihaplanma (1-2 hafta sürer),
Kusma, karın ağrısı, ishal gibi sindirim bozuklukları,
Aşırı susuzluk,
Baş ağrısı ve solunum düzensizliği,
Şok, kanama,
Psikolojik bozukluklar,
Kalpte ritim bozukluğu oluşabilir.

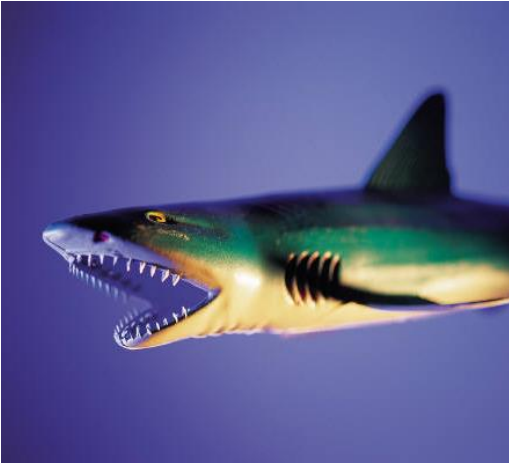

Yılan Sokmasında İlk Yardım

- Hava yolu açıklığı sağlanır,
- Solunum kontrol edilir,
- Yaralı sakinleştirilir, dinlenmesi sağlanır,
- Yara mümkünse sabunlu su ile yıkanır
- Yaraya yakın bölgede baskı yapabilecek yüzük, bilezik, saat gibi eşyalar çıkarılır
- Isırılan bölgeye soğuk uygulama yapılır
- Isırılan bölgede dolaşımı engellemeyecek basıncıta bandaj yapılır
- Turnike uygulanmaz.
- Yaralı mümkün olduğunca hareket ettirilmez
- Isırılan yer kesilmez ve emilmez!!!
- Yaşam belirtileri izlenir.
- Acil tıbbi yardım istenir

Deniz Canlılarının Sokması

En sık rastlanan denizanası, deniz kestanesi, ahtapot, trakonya, iskorbit sokmasıdır. Ciddi yaralanmalar değildir!

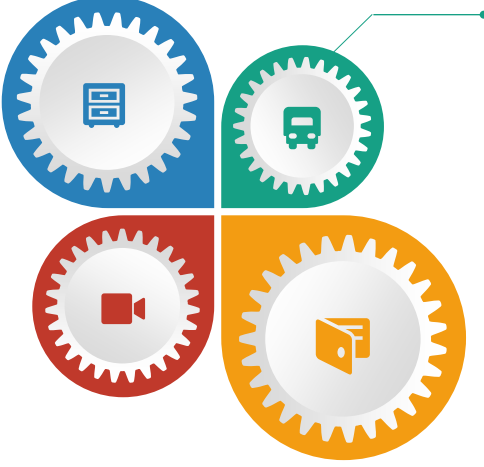
Belirtileri

- Kızarma, şişme, iltihaplanma,
- Sıkıntı hissi, huzursuzluk,
- Havale, baş ağrısı görülebilir.

Deniz Canlıları Sokmasında İlk Yardım

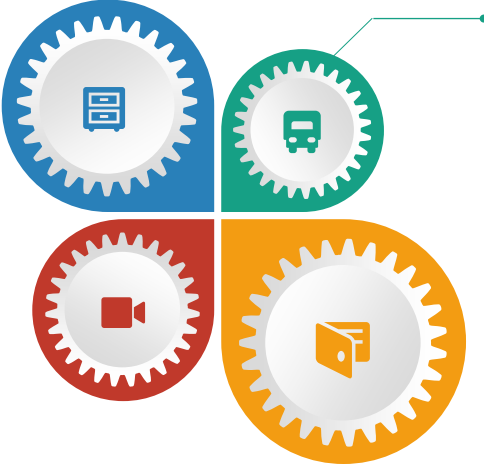
77

- Kişi hareket ettirilmez.
- Yaralanan bölge ovulmaz.
- Batan diken varsa ve görünüyorsa, çıkarılır.
- Bu hayvanların enzimleri ısıya dayanaksız olduğu için sıcak uygulama yapılır.
- En yakın sağlık kuruluşuna sevk edilmelidir.

Göze Yabancı Cisim Batması

78

- Toz, kirpik gibi madde ise;
- Gözü ışığa çevrin, alt göz kapağına bakın.
- Gerekirse üst göz kapağına bakın.
- Nemli, temiz bir bezle çıkartın.
- Gözünü kırıştırmasını söyleyin.
- Bol su ile yıkayın.
- Gözü ovmayın.
- Çıkıyorsa sağlık kuruluşuna sevk edin.

Göze Yabancı Cisim Batması

79

Metal veya batan bir cisimse;

- Gerekmedikçe hastayı kımıldatmayın.
- Göze hiçbir müdahale yapmayın.
- Tıbbi yardım isteyin.
- Hastanın göz uzmanlık dalı olan bir sağlık kuruluşuna gitmesini s
- Her iki gözün kapatılması gerekir

Kulağa Yabancı Cisim Batması

80

İlk yardım

- Kesinlikle sivri ve delici bir cisimle müdahale edilmemelidir.
- Su değiştirilmemelidir.
- Tıbbi yardım istenmelidir.

Buruna Yabancı Cisim Batması

İlkyardım

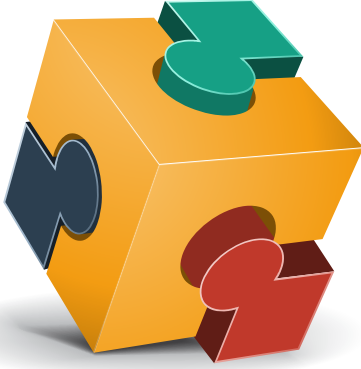
- Burun duvarına bastırarak kuvvetli bir nefes verme ile cismin atılması sağlanır.
- Çıkmazsa tıbbi yardım sağlanır.

Boğulmalarda İlkyardım

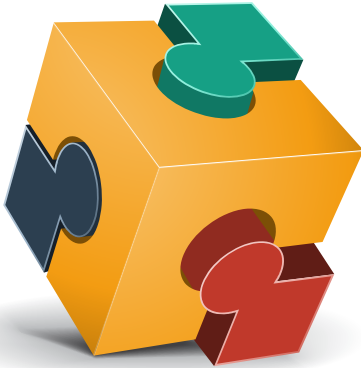

Boğulma Belirtileri

- Nefes almada güçlük, hızlı ve derin soluma,
- Soluktan kesilme,
- Sıkıntı basması,
- Cevaplarda isabetsizlik, kararsızlık,
- Yüzde, dudaklarda ve tırnaklarda morluk,
- Ağızda balgam toplanması, köpüklenme,
- Bayılma.

Boğulmalarda İlk Yardım

- Boğulma nedeni ortadan kaldırılır,(Dil kökü, su, akciğer zedelenmesi, gaz,yabancı cisim)
- Bilinç kontrolü yapılır,
- A - B değerlendirilir,
- TEMEL YAŞAM DESTEĞİ sağlanır,
- Derhal tıbbi yardım sağlanır,
- Yaşam bulguları izlenir.

Hasta / Yaralı Taşınmasında Genel Kurallar

- Baş - boyun - gövde eksenini esas alınmalı,
- Ekip çalışması yapılmalı,
- H / y' ya yakın mesafede çalışılmalı,
- Daha uzun ve kuvvetli kas grupları kullanılmalı,
- Sırtın gerginliğini korumak için dizler kalçadan bükülmeli,
- Yerden destek alacak şekilde, her iki ayağı kullanma ve birini diğerinden öne yerleştirme,

Hasta / Yaralı Taşınmasında Genel Kurallar

- Ağırlık kaldırırken karın muntazam tutulup, kalça kasılmalıdır,
- Kalkarken ağırlığı kalça kaslarına verilmelidir,
- Yavaş ve düz adımlarla yürünmelidir (Adımlar omuzdan geniş olmamalı.),
- Ani dönme ve bükülmelerden kaçınılmalı h / y az hareket ettirilmelidir

Acil Taşıma Teknikleri

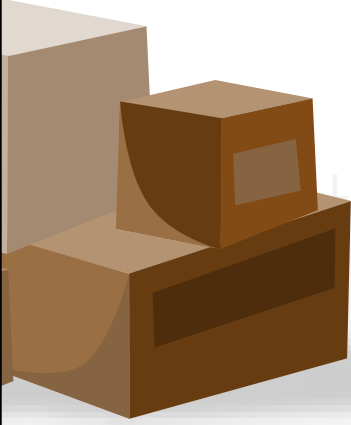
87

Genel bir kural olarak, hasta / yaralının yeri değiştirilmemeli ve dokunulmamalıdır!!!!

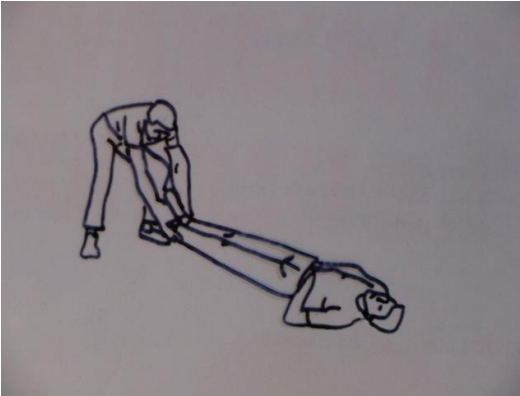
Olağan üstü bir tehlike söz konusu ise, taşıdığı her türlü riske rağmen acil taşıma zorunludur.

Acil Taşıma Teknikleri

88

Sürükleme yöntemi:

Eğer zemin düz ise;

Ayaklarından tutarak sürüklenir.

Acil Taşıma Teknikleri

89

Sürükleme yöntemi:

Eğer zemin bozuksa;

Baş – boyun - gövde eksenini korumak için koltuk altından sürüklenir.

Hasta / Yaralıyı Sürükleme Yöntemi

90

Eğer dar bir yerden çıkaracaksak;

Kişinin kollarını boynumuzdan tutarak sürükleme yöntemi ile uzaklaştırılır.

(Enkaz altı, tünel, maden ocakları vb. yerlerde)

İtfaiyeci Yöntemi (Omuzda Taşıma)

91

- Yürüyemeyen yada bilinci kapalı kişiler için kullanılır.
- Boşta kalan elle destek alma, tutunma yapılır.
- İtfaiyecilerin sıklıkla kullandıkları yöntemlerden birisidir.

Kısa Mesafede Süratli Taşıma Teknikleri

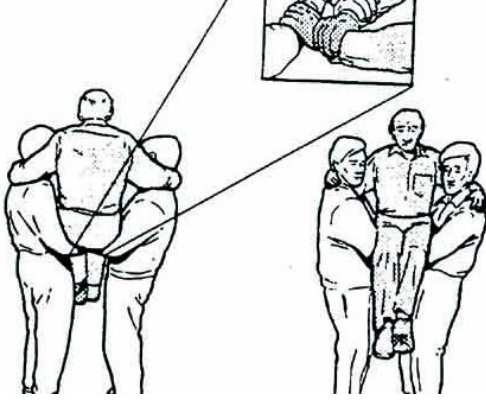
92

- ✓ Sırtta taşıma
- ✓ kucakta taşıma

Bilinci açık ve omurga yaralanması olmayan h / y'lılarda kullanılabilir.

İki İkyardımcı İle Süratli Taşıma

Beşik Tekniği :

H / y'nın ciddi bir yaralanması yoksa ve bilinci açıksa,
2 - 3 - 4 elle Altın Beşik uygulanır

İki İkyardımcı İle Süratli Taşıma

ÜÇ ELLE altın beşik:

- ✓ Bacağı kırık h / y' yı taşımada kullanılır.
- ✓ Boşta kalan el,
bacağı desteklemekte kullanılır.

İki İlk Yardımçı İle Süratli Taşıma

95

İki elle Altın Beşik:

Bu taşıma şekli zehirlenmelerde kullanılabilir.

İki İlk Yardımçı İle Süratli Taşıma

96

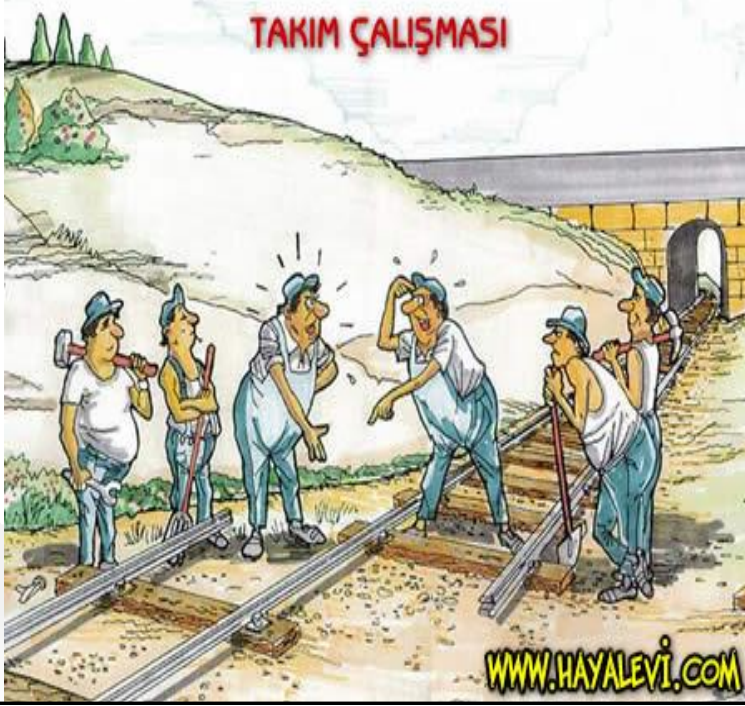
Sandalye ile taşıma yöntemi:

Özellikle merdiven inip çıkmada çok kullanışlı bir yöntemdir.

H / y'nın mutlaka sabitlenmesi gerekir

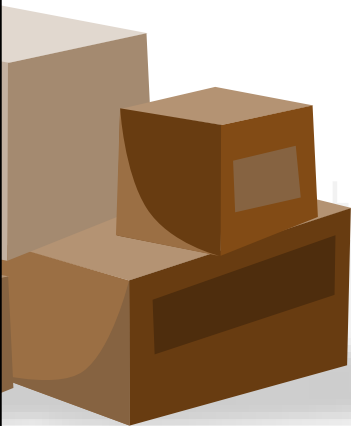
TAKIM ÇALIŞMASI

97

Sedye İle Taşıma Teknikleri

98

● H / y sedyeye bağlanmalıdır.

● Başı gidiş yönünde olmalıdır.

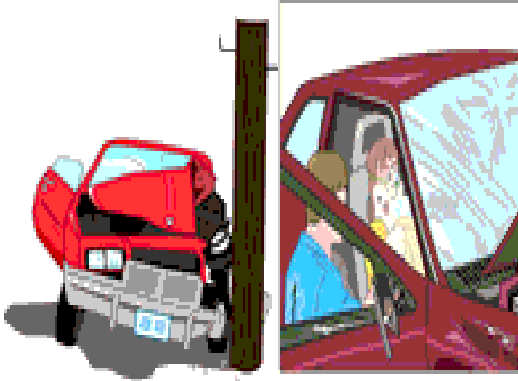
● Sedye daima yatay tutulmalıdır.

● Güçlü kişi h / y'nın baş kısmında olmalıdır

● Daima sedye hareketlerini yönlendiren ve komut veren biri olmalıdır.

● Öndeki kişi sağ, arkadaki kişi sol ayakla yürümeye başlamalıdır (Değişik adımlar sedyeyi düz taşıma imkanı sağlar.).

Araç İçindeki Yaralıyı Araçtan Çıkarma

Kaza geçirmiş yaralı bir kişiyi eğer bir tehlike söz konusu ise omuriliğine zarar vermeden çıkarmada kullanılır.

RENTEK MANEVRASI olarak bilinir.

Taşıma Teknikleri

Taşıma Teknikleri

101

UZOM
Fırsatlar Sunar

102

Teşekkürler

Öğr. Gör. Musa ŞAHİN

İş Sağlığı ve Güvenliği

İlk Yardım 2

75 Ünite 14